

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2206/2015
09.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиље С.З. из Б., чији је пуномоћник М.З., адвокат из Б., против тужене Републике Србије, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, коју заступа Државно правобранилаштво РС, ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3202/14 од 10.06.2015. године, у седници одржаној 09.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3202/14 од 10.06.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 333/14 од 26.06.2014. године, ставом првим изреке допуштено је преиначење тужбе као у поднеску тужиље од 04.12.2013. године, па су ставом другим изреке, поништена решења Министарства за економске односе са иностранством од 26.07.2005. године, којим тужиљи престаје радни однос у Министарству за економске односе са иностранством, закључно са 15.08.2005. године и исплаћује јој се отпремнина од 108.960,80 динара и другостепено решење Министарства за економске односе са иностранством од 09.08.2005. године, којим је одбијен приговор тужиље изјављен против наведеног првостепеног решења. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена, као правни следбеник ранијег Министарства за економске односе са иностранством, да тужиљу врати на рад, а ставом четвртим изреке обавезана је и да јој на име накнаде материјалне штете у висини изостале плате у периоду од 15.08.2005. године закључно са августом 2013. године исплати појединачне месечне износе ближе одређене овим ставом изреке, са законском каматом на сваки износ почев од 15-тог дана у месецу за претходни месец па до коначне исплате, тако да је укупан нето износ потраживања тужиље 4.753.937,44 динара, као и да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 145.100,00 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да у корист тужиље за утужени период и на досуђене износе, у корист тужиље, надлежним фондовима уплати одговарајуће доприносе за обавезно социјално, здравствено и пензијско осигурање, а Националној служби за запошљавање доприносе за обавезно

осигурање за случај незапослености. Ставом шестим изреке тужена је обавезана да у радну књижицу тужиље упише радни стаж у непрекидном трајању почев од 15.08.2005. године до враћања на рад. Ставом седмим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужила тражила да се обавеже тужена да јој исплати изостале зараде за август, септембар и октобар месец 2013. године, а ставом осмим изреке одбачена је тужба тужиље у делу којим је тражила да се обавеже тужена да је распореди на раније стечено радно место.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3202/14 од 10.06.2015. године, првостепена пресуда је потврђена у ставу првом, другом, трећем, четвртм, петом и шестом изреке, а жалба тужене одбијена у том делу, као неоснована.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се, применом члана 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Предмет тражене правне заштите је поништај решења правног претходника тужене, Министарства за економске односе са иностранством, од 26.07.2005. године, по коме тужилји престаје радни однос закључно 15.08.2005. године, уз исплату отпремнине од 108.960,80 динара и другостепеног решења од 09.08.2005. године, којим је приговор тужиље изјављен против наведеног првостепеног решења, одбијен као неоснован, уз захтев за накнаду штете у висини неисплаћене плате у периоду незаконитог престанка радног односа.

Оцењујући законитост побијаних решења, судови су утврдили да је тужила дипломирани економиста – мастер, да је код правног претходника тужене - Министарства за економске односе са иностранством, засновала радни однос на неодређено време 01.08.2001. године и распоређена на послове привлачења К. у Г. з.к., у оквиру С.з.с.у., донације и развојну помоћ министарства, у звању самосталног стручног сарадника, са коефицијентом за обрачун и исплату плате у висини од 11,30. Након доношења новог Правилника од 30.05.2005. године, о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству за економске односе са иностранством, донето је решење од 30.06.2005. године, по коме је тужила остала нераспоређена, а решењем од 21.07.2005. године, приговор тужиље изјављен против наведеног првостепеног решења је одбијен, као неоснован.

Правноснажном пресудом Првог општинског суда у Београду П1 73/08 од 12.12.2008. године, наведена решења правног претходника тужене су поништена као незаконита. Међутим, пре правноснажности одлуке суда о

законитости одлуке којом је тужила оглашена нераспоређеном, правни претходник тужене је донео и побијана решења од 26.07.2005. и 15.08.2005. године, којим тужили престаје радни однос закључно са 15.08.2005. године.

Одредба члана 65. Закона о радним односима у државним органима („Службени гласник РС“ број 48/91...32/02, који је био на снази у време доношења побијаних решења) обавезује функционера који руководи државним органом да, у ситуацији када је дошло до смањења броја запослених, односно промена у организацији и методу рада или смањења обима и укидања послова, покуша да распореди запосленог у истом или другом државном органу, на радно место које одговара његовој стручној спреми (став 1. и 2. овог члана). Тек уколико није у могућности да поступи у складу са ставом 1. и 2. овог члана, функционер доноси решење којим се запослени оглашава нераспоређеним (став 4. истог члана). То значи да је одлука о престанку радног односа запосленом по овом основу условљена законитошћу одлуке којом је оглашен нераспоређеним.

Имајући ово у виду, као и да је у конкретном случају одлука којом је тужила оглашена нераспоређеном, поништена правноснажном судском одлуком, то правилно судови налазе да није било места доношењу одлуке о престанку радног односа, што и решење о престанку радног односа тужили чини незаконитим.

На овај начин, Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови правилном применом материјалног права усвојили тужбени захтев и поништили побијана решења правног претходника тужене.

Одредбом члана 191. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05, ..54/09), који се сходно примењује на радне односе запослених у државним органима, регулисана је нужна правна последица незаконитог престанка радног односа, коју представља реинтеграција запосленог - на његов захтев (став 1.) и накнада штете у виду изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду, уз уплату доприноса за обавезно социјално осигурање (став 2.), па су судови правилно и у овом делу усвојили тужбени захтев, а ревизијом се неосновано указује на неправилну примену права приликом утврђивања висине изгубљене зараде.

Наиме, тужила има високу стручну спрему-дипломирани економиста – мастер, има положен државни стручни испит, знање енглеског и немачког језика и 13 година радног стажа. У моменту престанка радног односа, код правног претходника тужене, била је распоређена на одговарајуће радно место у звању самосталног стручног сарадника, у складу са чланом 28. став 1 тачка 2. Закона о радним односима у државним органима, коме одговара звање самосталног саветника из члана 37. Закона о државним службеницима, а за које, према утврђеном чињеничном стању, тужила испуњава услове. Месечни износи изгубљене зараде утврђени су према извештајима Министарства за финансије, Управе за трезор, а чију висину тужена у току поступка није спорила.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да се ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права и с тим у вези на погрешно утврђено чињенично стање. Наиме, применом члана 7. став 1. и 2. ЗПП,

странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају свој захтев и да предложe доказе на којима се те чињенице заснивају, а суд ће размотрити и утврдити само чињенице које су странке изнеле и само доказе које су странке предложиле. Тужилџа јесте доказала да испуњава услове за стицање звања самосталног саветника, као и висину изгубљене зараде у висини коефицијента од 3,16, одређеног за први платни разред, седме платне групе, у коју је разврстано звање самосталног саветника, па је на туженој био терет доказивања супротног, односно на које би радно место и у ком звању тужилџа била распоређена да није било незаконитог решења којим је оглашена нераспореденом, као и да би њена примања обрачуната према коефицијенту утврђеном према звању самосталног стручног сарадника, у складу са Законом о радним односима у државним органима, била нижа од плате обрачунатом према коефицијенту за самосталног саветника (звање одређеног у складу са Законом о државним службеницима). Имајући у виду да је тужена пропустила да поступи на овај начин, то не може у поступку по ревизији истицати да је висина изгубљене зараде погрешно обрачуната, па је без утицаја и када је почео да се примењује и Закон о државним службеницима и Закон о платама државних службеника и намештеника, јер тужена није доказала да би другачијим обрачуном, тужилџи основано припадао мањи износ од досуђеног.

Остале наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, с обзиром да се ревизија из ових разлога не може изјавити (члан 407. став 2. ЗПП).

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**